

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Møteinnkalling

Utvalg:	Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre
Møtested:	Statsforvalterens møtelokale i Sjøgata, Mosjøen
Dato:	22.05.2025
Tidspunkt:	12:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Det er oppmøte med lunsj på Gilles Cafe i Sjøgata kl 12.00 i forkant av møtet. Det er reservert bord til nasjonalparkstyret her.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 16/25	Godkjenning av innkalling, saksliste og valg av underskrivere til protokoll		
ST 17/25	Referatsaker		
RS 4/25	LOMVIS - Delegering av myndighet etter naturmangfoldloven - nye rutiner som følge av lovendring		2025/2109
RS 5/25	Skjøtsel og kjøring av ved		2024/8156
RS 6/25	Arealdel for Vefsn kommune, 2. gangs høring til uttalelse		2024/5167
ST 18/25	Delegerte saker		
DS 5/25	Innvilget - dispensasjon fra verneforskriften - utvidelse av sesong for bruk av snøskuter til Gåsvatnet - Lomsdal-Visten nasjonalpark - Statskog		2014/1481
DS 6/25	Vedtak - transport av utstyr - Lomsdal-Visten nasjonalpark - dispensasjon fra verneforskriften - Litlvasshytta (Litjvasshytta) i Skjærlægda - Vefsn jeger- og fiskeforening		2018/7829
ST 19/25	Videreføring av dispensasjon for gjennomføring av vegetasjonsanalyser i Lomsdal-Visten nasjonalpark, Sállir Natur AS		2020/3713
ST 20/25	Videreføring av dispensasjon, utsetting av geocacher i Skjærlægda i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmedajve		2025/3868
ST 21/25	Dispensasjon fra verneforskriften i Lomsdal-Visten nasjonalpark gjerde for sau, Bønå Gård		2016/3141
ST 22/25	Gjennomgang av plan for arbeid med forvaltningsplaner.		2021/7424
ST 23/25	Statusgjennomgang av prosjekter 2025 - Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre		2022/7279
ST 24/25	Informasjonspunkt på Laksvollen i Grane.		2024/8467
ST 25/25	Eventuelt		

ST 16/25 Godkjenning av innkalling, saksliste og valg av underskrivere til protokoll
ST 17/25 Referatsaker

Statsforvalterne
Nasjonalpark- og verneområdestyrer

Trondheim, 10.03.2025

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/8483

Saksbehandler:
Tone Lise Alstad Eid

Delegering av myndighet etter naturmangfoldloven til statsforvalterne og nasjonalpark- og verneområdestyrer

På grunn av endringer i naturmangfoldloven som trådte i kraft fra 1. januar 2025 er det ved kongelig resolusjon 28. februar 2025 fastsatt oppdatert delegering av myndighet etter nærmere angitte bestemmelser i naturmangfoldloven til Klima- og miljødepartementet. I delegeringsvedtak samme dag har Klima- og miljødepartementet fastsatt oppdatert delegering av myndighet til Miljødirektoratet.

Delegeringene trer i kraft 15. mars 2025 og erstatter tidligere delegeringer etter naturmangfoldloven.

Miljødirektoratet fastsetter på bakgrunn av dette ny delegering til av myndighet etter naturmangfoldloven til statsforvalterne og nasjonalpark- og verneområdestyrerne. Ny delegering innebærer ingen endring i hvilken myndighet som legges til statsforvalterne og nasjonalpark- og verneområdestyrerne.

Delegering av myndighet etter naturmangfoldloven fra Miljødirektoratet til statsforvalterne og nasjonalpark- og verneområdestyrer

Fastsatt av Miljødirektoratet 10. mars 2025 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven), kgl.res. 28. februar 2025 nr. 320 om delegering av myndighet etter naturmangfoldloven til Klima- og miljødepartementet, og delegeringsvedtak 28. februar 2025 nr. 321 om delegering av myndighet etter naturmangfoldloven fra Klima- og miljødepartementet til Miljødirektoratet.

1. Myndighet etter lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) delegeres til statsforvalterne for følgende bestemmelser:
 - § 20 annet ledd
 - § 21 annet ledd
 - § 69 første ledd
 - § 70 annet ledd

- § 71 første ledd
 - § 72 tredje ledd
 - § 73 første ledd
 - § 73 fjerde ledd
2. Myndighet etter lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) delegeres til nasjonalpark- og verneområdestyrer for følgende bestemmelser :
- § 69 første ledd
 - § 70 annet ledd
 - § 71 første ledd
 - § 73 første ledd
 - § 73 fjerde ledd
3. Delegeringene trer i kraft 15. mars 2025. Delegeringene er ikke til hinder for at departementet eller direktoratet kan utøve myndighet etter bestemmelsene.
4. Vedtak 14. januar 2021 nr. 97 om delegering av myndighet etter naturmangfoldloven til statsforvalterne og nasjonalpark- og verneområdestyrer oppheves.
5. Miljødirektoratets vedtak 29. april 2022 om delegering av myndighet etter naturmangfoldloven § 73 fjerde ledd til statsforvalteren og nasjonalpark- og verneområdestyrene oppheves.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Hilde Singsaas
direktørdirektør

Ivar Myklebust
avdelingsdirektør

Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre
Statsforvalteren i Nordland Postboks 1405
8002 BODØ

Trondheim, 27.02.2025

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/8413

Saksbehandler:
Hege Langeland

Skjøtsel og kjøring av ved

Enkelte verneområde- og nasjonalparkstyre bruker tiltaksmidler for tilførsel av ved til åpne hytter og til bålplasser. Det er uttalt at dette bl.a. gjøres for å hindre hogst i verneområdet. Det har på bakgrunn av dette kommet opp spørsmål om motorferdsel for vedkjøringen er å anse som skjøtsel etter naturmangfoldloven § 47.

Formålet med denne veiledningen er å sikre at § 47 ikke brukes som hjemmel for tiltak som faller utenfor lovbestemmelsen.

Hva faller inn under skjøtselshjemmelen i naturmangfoldloven § 47?

Etter naturmangfoldloven § 47 er skjøtsel tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet, herunder tiltak for å kanalisere ferdsel, fjerning av vegetasjon eller fremmede treslag og restaurering etter naturinngrep.

Bestemmelsen gjelder tiltak som direkte opprettholder/bedrer den naturtilstanden som er angitt i verneformålet. Den konkrete utformingen av formålet i den enkelte verneforskrift har derfor stor betydning for hvilke tiltak som kan utføres. Fordi skjøtselsbestemmelsen er knyttet opp mot naturtilstanden, er bestemmelsen tolket til å ikke dekke tiltak som utføres for friluftslivsformål. Skjøtsel er videre bare tiltak som skjer i regi av forvaltningsmyndigheten.

Forarbeidene til naturmangfoldloven (Ot.prp. nr. 52 2008-2009) nevner bl.a. følgende eksempler på hva som ligger innenfor § 47:

- hogst og utrydding av fremmed vegetasjon
- opprydding etter tidligere naturinngrep med fjerning av forfalte anlegg
- enkel merking eller anlegg av stier, klopper mv. i verneområdet der det er nødvendig for å kanalisere ferdselen for å beskytte verneverdiene

Det følger videre av forarbeidene at forvaltningsmyndighetens rett til å utøve skjøtsel også dekker nødvendig motorferdsel i verneområdet i den forbindelse. Dersom det er nødvendig for å gjennomføre skjøtselstiltak etter naturmangfoldloven § 47, kan forvaltningsmyndigheten også benytte motorferdsel på eiendom utenfor verneområdet, se naturmangfoldloven § 72 tredje ledd.

Skjøtselstiltak skal videre varsles grunneier.

Tilførsel og utkjøring av ved

Tilførsel av ved til åpne hytter eller bålplasser anses ikke for å være skjøtsel som kan gjøres med hjemmel i naturmangfoldloven § 47. Utkjøring av ved for å forebygge at noen begår ulovlige handlinger gjennom ulovlig hogst, kan ikke regnes som skjøtselstiltak. Å utstyre hytter med ved, anser vi videre for å være en del av den virksomheten som eiere av hyttene har.

Det er verneforskriftens bestemmelser som er avgjørende mht. hva som er tillatt mht. uttak av trevirke for bålbrekking. Ulovlig uttak av trevirke/hogst bør forebygges med god informasjon. Eventuelle brudd på verneforskriften bør følges opp som en ulovlighetssak om mulig.

Når tilførsel av ved ikke anses som skjøtsel, vil motorferdselen for å kjøre ut ved ikke kunne gjøres etter naturmangfoldloven § 47. Dette betyr at Statskog, DNT og andre aktører må søke forvaltningsmyndigheten om tillatelse til motorferdsel etter verneforskriftene for å kunne kjøre ut ved til hytter.

Forvaltningsmyndigheten kan ha adgang til motorferdsel for forvaltningsoppgaver i verneforskriften. Dersom verneforskriften har en bestemmelse om dette, kan motorferdsel utføres med hjemmel i denne dersom vedkjøringen vurderes å være oppgaver for å fremme verneformålet, dvs. en forvaltningsoppgave. I tilfellet bør motorferdselen begrenses mest mulig og om mulig samordnes med annen transport i området. For andre tilfeller må motorferdselen omsøkes, og styret kan behandle en søknad om dette etter verneforskriften selv om det gjelder for egen virksomhet.

Selv om motorferdselen kan være hjemlet i en bestemmelse om adgang til motorferdsel i forbindelse med forvaltningsoppgaver, kreves grunneiers tillatelse og tillatelse etter motorferdselloven. Dette er annerledes for motorferdsel etter § 47, hvor det ikke kreves tillatelse fra grunneier. I praksis er det videre lagt til grunn at motorferdselloven ikke er til hinder for motorferdsel ved skjøtselstiltak etter § 47.

Kort om bruk av tiltaksmidler

Tiltaksmidler er øremerket tiltak som kan forbedre eller opprettholde verneverdiene. De kan også benyttes til tilretteleggingstiltak, men innenfor visse rammer. Det er ikke slik at tiltak det gis midler til automatisk er å anse som skjøtsel som faller inn under § 47. Forvaltningsmyndigheten må vurdere konkret om tiltak faller inn under skjøtselshjemmelen i § 47 eller om det kreves dispensasjon etter verneforskriften.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Hege Langeland
seniorrådgiver

Kopi til:

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Statsforvaltaren i Vestland
Statsforvaltaren i Rogaland
Statsforvalteren i Agder
Statsforvalteren i Innlandet
Statsforvalteren i Nordland
Statsforvalteren i Trøndelag
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og
Akershus

Postboks 2520	6404	MOLDE
Postboks 700	9815	VADSØ
Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
Postboks 59	4001	STAVANGER
Postboks 504	4804	ARENDAL
Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Postboks 1405	8002	BODØ
Postboks 2600	7734	STEINKJER
Postboks 2076	3103	TØNSBERG
Postboks 325	1502	MOSS

STATSFORVALTEREN I NORDLAND
Postboks 1405
8002 BODØ

Dato: 28.03.2025
Saksb: Knut Skorpen
Telefon: 918 86 941
Saknr: 2022/10870-201
Deres ref:

Kommuneplanens arealdel – andre gangs høring

Formannskapet i Vefsn vedtok i sak 28/2025 å legge kommuneplanens arealdel 2024–2040 ut til nytt offentlig ettersyn, jf. plan- og bygningsloven [§ 11-14](#). Planens dokument er lagt ut under fanen «Høring/kunngjøring» på Vefsn kommunes internettsider ([lenke](#)) og omfatter:

- 1) Planbestemmelser
- 2) Planbeskrivelse
- 3) Oversikt over innspill i planfasen og merknader mottatt etter første høring
- 4) Konsekvensutredninger med risiko- og sårbarhetsanalyser –
av a) nye tiltak, b) omfang og lokalisering LNFR spredt utbygging og c) snøscooterløyper
- 5) Konsekvensutredning hele planen
- 6) Helhetlig ROS-analyse til KPA
- 7) Konsultasjonsprotokoller med Jillen-Njaarke (a, b) og Røssåga/Toven reinbeitedistrikt (c)
- 8) Plankart i pdf-format – ni alternative utskrifter (a – i)
- 9) Saksframlegg (a) og saksprotokoll (b) ved politisk behandling 25.03.2025

Plankart med foreslåtte arealformål og hensynssoner blir også formidlet digitalt og kan sees her: <https://kommunekart.com/klient/vefsn/nyarealdel>. Brukeren må hake av for hvilke byggegrenser og hensynssoner som ønskes vist på kartet.

Vi gjør oppmerksom på at en tidligere versjon av planen ble lagt ut til offentlig ettersyn 3. – 8. juli 2024. I denne oppdaterte versjonen har vi forsøkt å ta hensyn til innkomne merknader og innsigelser.

Spørsmål om planbestemmelser, plankart eller hjelp til å forstå innholdet i planforslaget kan rettes til Vefsn kommune, plan og utvikling ved arealplanlegger Knut Skorpen (tlf. 951 84 591). Merknader til planforslaget kan sendes Vefsn kommune via eDialog, til epost post@vefsn.kommune.no eller postboks 560, 8651 Mosjøen innen 12. mai 2025.

Med hilsen

Knut Skorpen

Arealplanlegger

Hubertina Doeven

Enhetsleder Plan og utvikling

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og er derfor ikke signert

ST 18/25 Delegerete saker

**Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Lomsdal-Visten

STATSKOG SF
Postboks 63 Sentrum
7801 NAMSOS

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand

Vår ref. 2014/1481

Deres ref.

Dato 25.04.2025

Delegert vedtak

Delegasjonssak	
----------------	--

Vedtak - søknad om dispensasjon for utvidelse av sesong for bruk av snøskuter til Gåsvatnet i Lomsdal-Visten nasjonalpark

Her kommer svar på søknad om bruk av snøskuter til transport av utstyr til Gåsvasstua. Søknaden innvilget med vilkår for perioden frem til 1. mai 2025.

Vedtak

Statskog SF får dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for bruk av snøskuter på snødekt mark for frakt av ved, varer og utstyr til utleiehytte ved Gåsvatnet i Grane kommune. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3, bokstav f, og i henhold til delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder frakt av materiell, utstyr og ved til hytta.
- Dispensasjonen gjelder for en dag med inntil to snøskutere på frossen og snødekt mark i perioden 25.april til 1. mai 2025.
- Dersom det er rein i området må dere vise særlig hensyn. Sakk ned på fart og stopp om nødvendig slik at reinen får forflyttet seg.
- All ferdsel skal registreres i forkant i tidligere tilsendt kjørebok (dato og signatur).
- Dispensasjon og kjørebok skal være med under kjøring.

Vedtaket sammen med søknaden sendes med kopi til Grane kommune, som behandler søknaden etter motorferdselloven.

Klage på vedtak

Dere kan klage på vedtaket. Klagen må sendes til nasjonalparkstyret i løpet av tre uker etter at dere har fått dette brevet. Nasjonalparkstyret vil da se på saken en gang til. Hvis vedtaket ikke blir omgjort blir klagen oversendt Miljødirektoratet for behandling.

Bakgrunn

I samtale med Statskog, Tore Bjørnstad og epost den 24. april 2025 ønsker Statskog en utvidet tidsramme for kjøring av varer og utstyr til Gåsvastua i 2025. Forholdene tidligere i vinter beskrives som svært krevende med varierende snøforhold og åpne bekker. Det har derfor vært forventet til bedre forhold.

Statskog har en gjeldende dispensasjon fra nasjonalparkstyret og Grane kommune som gir anledning til å kjøre på frossen og snødekt mark i perioden 2024 – 2027 frem til 15. april. Denne er ikke benyttet i det heletatt i 2025. Det søkes om å få denne rammen utvidet i år.

Nå har det vist seg å være et åpenrom for transport med snøskuter, og det er flere varer som skulle vært transportert inn. Blant annet er det lite ved igjen til hytta, som er et svært attraktivt turmål.

Lovgrunnlag

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

Motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt i nasjonalparken. Dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.1. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av snøskuter på vinterføre for transport av varer og utstyr til hytter og gammer, dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav f.

Alle saker som berører natur skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering av søknaden

Søknaden er innenfor verneforskriftens mulighet til å gi dispensasjon.

Naturmangfoldlovens § 8 sier at vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det. Området rundt Sarvejællanjaevrie/Gåsvatnet ble godt kartlagt i arbeidet med verneplan for Lomsdal-Visten ([Miljøfaglig utredning, rapport 2004:3](#)) Opplysningene om naturmangfoldet er hovedsakelig henta fra denne og fra [naturbase](#).

Sarvejælla/Gåsvatnet er et av de rikeste områdene i nasjonalparken med svært variert vegetasjon og topografi. Vi finner også flere svært verdifulle lokaliteter i området. I området er det store kalkforekomster, noe som gir store areal med svært frodige og rike skogsområder. Rundt Sarvejællanjaevrie er det variert gran- og bjørkeskog. I vestenden av Sarvejællanjaevrie og i liene fra Setertjønna via Engibekkskardet til Ohtje Raandurrie/Litle Hjortskardet er det områder med stor, grov granskog med naturskogpreg. I andre deler av området bærer granskogen større preg av hogst, særlig under engelskbruk-tida.

I området ligger det mange delområder med prioriterte naturtyper. I sør og øst for Gåsvasstua er det et område med gammel barskog som har fått verdien lokalt viktig og ved Sarvejællanjohkes utløp finner vi ei bekkekløft som er verdisatt til viktig.

Det er registrert en rekke sårbare arter i området som helhet. I nærheten av Gåsvasstua er det registrert sukkernål, rotnål og svartstonejuke arter som er nært truede i følge norsk rødliste. Norsk rødliste er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut i Norge (for mer informasjon se <http://www.artsdatabanken.no/Rodliste>). Det er også gjort observasjoner av rødlisteartede rovfugler i området, men det er ikke registrert hekking i nærhet av omsøkt trasé.

Sarvejælla er et viktig beiteområde for rein, med sommer-, høst- og vinterbeiter.

Det er gode nok kunnskaper om naturmangfoldet, dette betyr at naturmangfoldlovens § 9, «føre-var prinsippet», ikke brukes i denne saken.

Naturmangfoldlovens § 10 sier at økosystemtilnærming og samlet belastning på et område skal vurderes. Det skal også vurderes om en dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften.

Til Gåsvasstua går det ei mye brukt, klopplagt sti. Sarvejællanjaevrie er et godt fiskevatn og i tillegg til båt som brukes ved utleie har nasjonalparkstyret en båt som ligger til fri benyttelse ved vatnet. Ut over dette er ferdselen i området begrenset. Hele området er gammel samisk kulturmark, men den tradisjonelle samiske bruken av området har satt få spor. Det er flere

delvis nedfalte torvkøter i området. Men utover dette og enkelt spor etter tidligere tiders hogst er det få synlige spor etter menneskelig påvirkning.

I forvaltningsplanen for Lomsdal-Visten/Njaarke er det gitt retningslinjer for bruk av snøskuter til transport av varer og utstyr til hytter i nasjonalparken. Det åpnes opp for maks seks turer per år. Målet er at motorferdselen skal reduseres til et minimum. Vanligvis gis det ikke tillatelse til mer enn en snøskuter om gangen. Det er fordi det er det reelle behovet for transport av varer og utstyr som er avgjørende, ikke transport av personer. Det vil imidlertid i enkelte tilfeller være behov for/mer hensiktsmessig med to snøskutere og færre turer. Fordi det er knyttet høge verdier til fjellbjørkeskogen i området har Statskog tidligere fått avslag på hogst av ved til hytta i nasjonalparken. All ved må derfor kjøres inn. Dette er derfor å regne som et forvaltningstiltak.

Med mildere vintere må man regne med at det blir variable snøforhold og at forvaltningen vil oppleve flere slike henvendelser.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet da dette kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelser, slitasje og støy, samt for fred og ro som grunnlag for utøvelse av friluftsliv. For å begrense støy og forstyrrelser er det mer hensiktsmessig at transporten skjer samlet på få enkeltdager enn at den er spredt over tid. For å gi søker en viss fleksibilitet, minimalisere og konsentrere motorferdselen og samtidig sikre at nødvendig transport kan gjennomføres gis tillatelse til bruk av inntil to snøskutere.

Med de kravene som er satt til aktsomhet vil kjøring i et slikt begrenset omfang vil ha liten negativ effekt på vegetasjonen i området i tiden frem til 1. mai.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken og er derfor ikke vurdert.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Statens Naturoppsyn Mosjøen
JILLEN-NJAARKE
REINBEITEDISTRIKT
STATSFORVALTEREN I
NORDLAND
GRANE KOMMUNE

Strandgata 12-14
c/o leder Torstein Appfjell
Haustreisvegen 98
Postboks 1405
Industriveien 2

8656 MOSJØEN
8684 TROFORS
8002 BODØ
8682 TROFORS

**Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Lomsdal-Visten

Vefsn jeger og fiskeforening
Postboks 281
8651 MOSJØEN

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand

Vår ref. 2018/7829

Deres ref.

Dato 26.03.2025

Delegert vedtak

Delegasjonssak	
----------------	--

Søknad om dispensasjon fra verneforskrift for transport av utstyr - Litjvasshytta Vefsn JFF

Her kommer svar på deres henvendelse om dispensasjon for lavtflyging med helekopter i Lomsdal- Visten nasjonalpark for frakt av utstyr tilknyttet hytte i Skørlægda.

Vedtak

Vefsn jeger- og fiskeforening ved Rune Ravatsbakk får dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for transport av utstyr til Storvatnet i Skørlægda. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav g og i henhold til delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Dere får dispensasjon med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for en tur/retur i perioden 27. mars til og med 14. april 2025
- Dersom det er rein i området må det vises særlig hensyn.
- Utrangert utstyr må fraktes ut fra nasjonalparken.
- Før transporten må det gis beskjed til lokalt SNO, Thomas Johansen på telefon 99 43 76 44 og til reinbeitedistriktet ved leder på telefon 90557332 (SMS er tilstrekkelig)
- Dispensasjon må være med under transporten.

Tiltakshaver må slev avklare kjøring med aktuelle grunneiere.

I tillegg til dispensasjon fra nasjonalparkstyret må det foreligge egen dispensasjon fra Vefsn kommune. Dette vedtaket blir videresendt til kommunen som gjør sin behandling.

Klage på vedtak

Du kan klage på vedtaket. Klagen må sendes til nasjonalparkstyret i løpet av tre uker etter at du har fått dette brevet. Nasjonalparkstyret vil da se på saken en gang til. Hvis vedtaket ikke blir omgjort blir klagen oversendt Miljødirektoratet for behandling.

Bakgrunn

Vefsn JFF ved Rune Ravatsbakk har henvendt seg til nasjonalparkforvaltningen vedrørende transport av utstyr opp til Storvatnet i Lomsdal-Visten nasjonalpark. Utstyret er i tilnytting til Lisjvasshytta i Skjølægda. Det søkes om å bruke snøskuter til oppdraget.

Det var i utgangspunktet ønske om å samordne transporten med allerede gitt tillatelse til Statskog SF som driver med restaureringsarbeider på sine hytter i Skjølægda i 2024, men dette lot seg ikke gjøre.

Det søkes om å kjøre inn med nytt utstyr og samtidig transportere utrangert utstyr ut fra nasjonalparken.

Søker skrver også at transporten avklares med grunneiere i området.

Grunnlaget for avgjørelsen

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre. Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

I henhold til verneforskriftens § 3 er motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt.

Forvaltningsmyndigheten kan i hht punkt 6.3 bokstav f, gi tillatelse til motorisert ferdsel for transport av varer og utstyr til hytter og gammer. Forvaltningsmyndigheten kan også i hht punkt 6.3 bokstav g, generelt gi tillatelse til å bruke beltekjøretøy på vinterføre

Søknaden skal videre vurderes opp mot naturmangfoldlovens §§8-12, jf § 7.

Vurdering

Hjemmelsgrunnlaget for søknaden vurderes som oppfylt.

Det framgår av naturmangfoldlovens § 8 at alle vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det. Området Holmfjellet- Skjølægda er godt kartlagt i forbindelse med verneplan for Lomsdal-Visten og opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra disse (Miljøfaglig utredning, rapp 2004:3) og Naturbase.

«Litjvasshytte» ligger ved Litlvatnet i Skjølægda i Vefsn kommune og brukes som utleiehytte. Hytta ligger på tuftene av den gamle husmannsplassen, på gammel kulturmark.

Området ble utredet i forbindelse med forslag til verneplan for barskog i Midt-Norge, DN-rapport 1991-1 og informasjonen er hentet fra denne samt fra Miljøfaglig Utredning rapport 2004:3 og Naturbase. Skjølægda er beskrevet som et område store verneverdier og en variert natur. Småbregnegranskog er den vanligste skogtypen, men i området forekommer også gammel furuskog og fjellbjørkeskog. Granskogen viser stor aldersspredning.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som godt og naturmangfoldslovens § 9, «føre-var-prinsippet» kommer derfor ikke til anvendelse.

Etter naturmangfoldlovens §10 skal økosystemtilnærming og samlet belastning på et område vurderes, om en dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet da dette kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelse, slitasje, støy og for fred og ro som grunnlag for utøvelse av friluftsliv.

Bruk av beltekjøretøy på vinterføre vil ikke virke negativt på vegetasjonen i området, men vil generere støy i perioden hvor transporten pågår. Helikopter er derfor vurdert i forvaltningsplanen som et mer skånsomt alternativ til motorisert transport, men vil også fordyre prosjektet betydelig.

I perioden etter 15. april vurderes det som kritisk med forstyrrelser på sensitive arter. Det vurderes derfor at dispensasjonen får en varighet frem til 15 april 2025.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

SNO

VEFSN KOMMUNE

STATSFORVALTEREN I

NORDLAND

JILLEN-NJAARKE

REINBEITEDISTRIKT

Postboks 560

Postboks 1405

c/o leder Torstein Appfjell

Haustrisvegen 98

8651 MOSJØEN

8002 BODØ

8684 TROFORS

Arkivsaksnr: 2020/3713-16

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 15.05.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	19/25	22.05.2025

Videreføring av dispensasjon for gjennomføring av vegetasjonsanalyser i Lomsdal-Visten nasjonalpark, Sállir Natur AS

Vedlegg:

- 1 Lomsdal-Visten nasjonalpark søknad om forlengelse av dispensasjon.pdf

Forvalters tilrådning

Sállir natur AS får videreført dispensasjon fra verneforskriften til å sette ut markeringer av flater for å gjennomføre det nasjonale overvåkingsprogrammet «Arealrepresentativ naturovervåking», slik søknaden beskriver. Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- Tillatelsen gjelder for årene 2026-2030
- Sállir natur AS får tillatelse til å videreføre fastmerking i form av metallrør som merker prøveflatene. Fastmerkene skal fjernest når overvåkingsprogrammet er gjennomført.

Det kan søkes om forlenging hvis overvåkingsprogrammet fortsetter. Eventuell motorisert ferdsel i forbindelse med overvåkingen må søkes separat.

Bakgrunn og søknad

Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre har tidligere i sak 6/23 gitt dispensasjon fra verneforskriften til Lomsdal-Visten nasjonalpark for å sette ut markeringer i terrenget i forbindelse med vegetasjonsanalyser, «Arealrepresentativ naturovervåking» (ANO)

Dispensasjonen ble gitt med varighet ut 2025, og med bakgrunn i dette søker nå Sállir natur AS om å få videreført dispensasjonen. Vedlagt ligger søknaden.

Beskrivelse av prosjektet (ANO):

I forbindelse med prosjektet Arealrepresentativ naturovervåking (ANO), skal Sállir natur, med underleverandører, utføre vegetasjonsanalyser i Nordland, Troms og Finnmark. ANO er et nasjonalt overvåkingsprogram i regi av Miljødirektoratet, der data blir samlet inn for

å overvake endringer i artssamensetting, naturtyper og vegetasjonsdekning over tid. Det innsamlede datamaterialet brukes til å vurdere økologisk tilstand, og inngår i et styrket datagrunnlag for miljøforvaltningen.

Flater på 500x500 meter er tilfeldig generert fra SSB sitt rutenett over hele landet. I hver flate ligger det 18 punkt, og i disse punktene vil man legge ei kvadratmeterrute og utføre vegetasjonsanalyser. Kvadratmeterruta blir fjernet etter analysen, men Sáallir natur ønsker å merke hver rute med et kort og tynt metallrør (aluminiumsfarga, 10-15 cm langt, 1.5 cm i diameter) som blir slått ned i to av hjørnene. Sáallir natur opplyser om at metallrørene ikke skal være synlige i vegetasjonen. Hver flate får da 36 metallrør. Flatene blir også registrert med GPS, men metallrørene har likevel en funksjon slik at man finner igjen eksakt posisjon og kan plassere rutene rett ved neste besøk. Flatane skal undersøkes i 5-årige intervall.

Det opplyses om at det vil eventuelt bli søkt om motorisert ferdsel i egen søknad.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve ble opprettet 29. mai 2009 og blir forvaltet av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

Landskapet er vernet mot alle inngrep i naturen. Dette står i verneforskriften § 3, punkt 1.1. De er ingen hjemmel i verneforskriften for å gi tillatelse for inngrep som er nødvendige for gjennomføring av naturvitenskapelige undersøkelser. Saken må derfor vurderes etter den generelle dispensasjonshjemelen.

Naturmangfoldlovens § 48 sier at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak om det ikke strid mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene i stor grad, eller om trygghetsvurderinger eller hensyn til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Søknaden må vurderes etter vilkårene om at det ikke er i strid med vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene vesentlig. Disse vilkårene er kumulative, det vil si at dersom begge er oppfylt kan forvaltningsmyndigheten vurdere om man skal gi tillatelse eller ikke.

Alle saker som gjelder naturmangfoldet skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldloven sine §§ 8-12.

Vurdering av saken

Naturmangfoldlovens § 8 sier at vedtak som gjelder naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og påvirkningen på det.

Nasjonalparken ble godt kartlagt i arbeidet med verneplan for Lomsdal-Visten (Miljøfaglig utredning, rapport 2004:3) og verneplan for barskog (NINA utredning 6: 1-91. Opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra disse og fra www.naturbase.no.

De to flatene som er plukket ut for vegetasjonsanalyse i Lomsdal-Visten/Njaarke ligger ved Jordbrufjellet i Grane kommune og en ved Burrienvaerie mellom Vevelstad og Vefsn kommuner.

Generelt preges området rundt Jordbrufjellet av store arealer golde fjellpartier med svært sparsomt løsmassedekke der det meste av arealet er nakent fjell, steinurer og snøbreer. Likevel er dette fjellområdet trolig frodigere og mer vegetasjonsrikt enn mye av fjellområdene ellers innen verneområdet, som har et enda goldere preg. Dette har berggrunnsmessige årsaker, idet mye av dette området har rikere bergarter enn resten av fjellområdene.

Arealene rundt Burrienvaerie og Finnknevatnet domineres av granitt, som setter sitt preg på området. Det er ikke registrert sårbare naturtyper etter DN håndbok 13 i dette området.

Det er heller ikke gjort funn av rødlistede arter i de aktuelle områdene. Norsk rødliste er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut i Norge (for meir informasjon se <http://www.artsdatabanken.no/Rodliste>).

Nasjonalparken er heilårlig beiteområde for rein, og i de aktuelle områda finner vi trekkruiter som er i bruk både vår og høst.

Kunnskapsgrunnlaget blir vurdert som tilstrekkeleg. «Føre-var-prinsippet», naturmangfoldslovens § 9, skal derfor ikke benyttest.

Naturmangfoldlovens § 10 sier at økosystemtilnærming og samla belastning på et område skal vurderes. Det skal også vurderes om en tillatelse kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis svekking av området og forvitring av verneforskriften. Å sette ned rør som senere blir tatt opp vil ikke ha vesentlig skade på naturmangfoldet.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken og er derfor ikke vurdert.

Søknaden blir vurdert til å ikke være i strid med vernevedtakets formål, og med de hensyn som er satt blir tiltaket heller ikke vurdert til å påvirke verneverdiane i stor grad. Vitskapelige undersøkinger som kartlegger vegetasjonen i verneområdene og hvordan den utvikler seg over tid vil bidra til ein økt kunnskap og slik kunne bedre underlaget for forvaltningens arbeid. Stengene som skal markere flatene er allerede satt ned, og vil ikke gjøre stor forskjell på verneverdiene om de fortsatt står i bakken.

Søknad om forlengelse av dispensasjon til fastmerking

Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre

I forbindelse med prosjektet Arealrepresentativ naturovervåkning (ANO), skal Sállir natur og våre underleverandører (Miljøfaglig Utredning, Natur og Samfunn og Multiconsult) gjøre vegetasjonsanalyser i Nordland, Troms og Finnmark. ANO er et nasjonalt overvåkningsprogram i regi av Miljødirektoratet, der data blir samlet inn for å overvåke endringer i artsammensetning, naturtyper og vegetasjonsdekning over tid. Det innsamlede datamaterialet skal videre brukes til å vurdere økologisk tilstand, og vil inngå som et styrket datagrunnlag for miljøforvaltninga.

Flater på 500x500 meter er tilfeldig generert frå SSB sitt rutenett over heile landet. Innenfor hver flate ligg det 18 punkt, og i disse punktene merkes en kvadratmeterrute og vegetasjonsanalyser utføres. Ruten har blitt merka med et kort metallrør (10-15 cm) i to hjørner, så det er snakk om totalt 36 metallrør per flate. Vi bruker presis plassering, med svært nøyaktig GPS-utstyr. Metallrørene er likevel viktige for at vi skal finne igjen eksakt posisjon og kunne plassere rutene riktig ved neste besøk. Rutene skal oppsøkes hvert femte år.

Siden flatene er tilfeldig generert, har noen havnet i verneområder. I 2020 fikk vi innvilget dispensasjon til fastmerking av ruter i Lomsdal-Visten nasjonalpark, dette året ble det satt ned 6 fastmerker for tilsammen tre ruter som befinner seg innenfor verneområdet. Dispensasjonen gjelder til og med 2025, med vilkår om at fastmerkene skal fjernes når overvåkningsprogrammet er gjennomført. Prosjektet ANO fortsetter på ubestemt tid, og planen er gjenoppsøke rutene i Lomsdal-Visten nasjonalpark i 2025. De samme rutene vil sannsynligvis også bli oppsøkt og analysert i 2030. Vi ønsker derfor søke om forlengelse av dispensasjon til la fastmerkene stå de neste fem årene.

Mer informasjon om prosjektet kan sendes på forespørsel.

Martha Karijord
Miljøfaglig konsulent
Sállir natur AS
+47 478 62 412

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	20/25	22.05.2025

Videreføring av dispensasjon, utsetting av geocacher i Skjærlægda i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve

Forvalters tilrådning

Ann-Karin Aas gis videre dispensasjon fra forbudet mot inngrep i Lomsdal-Visten nasjonalpark til å sette ut geocache ved Tåletjønna, Fjellgården, Sæterskardhytta og Storvatnet i Skjærlægda i Vefsn kommune. Dispensasjonen gis med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 og med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for årene 2025-2030
- Etter at dispensasjonen er gått ut eller aktiviteten avsluttes, skal geocachene samles inn. Det kan søkes om å forlenge dispensasjonen.

Søknaden

Ann-Karin Aas søker om å forlenge tidligere gitt dispensasjon for å sette ut geocacher i Skjærlægda. Forvaltningens godkjenning er nødvendig for at geocachene skal kunne publiseres på <https://www.geocaching.com/play>.

Geocaching er en internasjonal aktivitet. Det kan sammenlignes med orientering, men man finner frem ved hjelp av GPS i stedet for kart og kompass.

Tidligere dispensasjon ble gitt av nasjonalparkstyret i 2018 og har nå utløpt, det søkes derfor om å fornye denne.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

Landskapet i nasjonalparken er vernet mot alle inngrep, herunder oppføring av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger med mere. Dette står i verneforskriftens § 1, punkt 1. Det er ingen generell åpning i verneforskrifta for utsetting av trimposter og lignende. Saken må derfor behandles etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen.

Naturmangfoldlovens § 48 sier at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Søknaden må vurderes etter vilkårene om at det ikke må stride mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Disse vilkårene er kumulative, det betyr at hvis begge vilkårene er oppfylt kan forvaltningsmyndigheten vurdere om det skal gis dispensasjon eller ikke.

Alle saker som berører natur skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12. Det foreligger ingen generell dispensasjonsbestemmelse

Vurdering av søknaden

Naturmangfoldlovens § 8 sier at alle vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det.

Geocachene er/ønskes utplassert i Skjølrlægda, i det som tidligere omfattet Skjølrlægda naturreservat (nå del av nasjonalparken). Området ble utredet i forbindelse med forslag til verneplan for barskog for Midt-Norge, DN-rapport 1991-1. Generelt er vegetasjonen variert med flere kravfulle skogsutforminger. I området er det store utforminger av urterik granskog og naturskogen er på mange steder helt intakt. I følge [Naturbase](http://naturbase.no) er det registrert lirype i området. Lirypa er kategorisert som «nært truet» i norsk rødliste. Norsk rødliste er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut i Norge (for mer informasjon se <http://www.artsdatabanken.no/Rodliste>). Fordi området allerede inngikk i tidligere Skjølrlægda naturreservat ble det ikke gjort kartlegginger her under verneplanprosessen for Lomsdal-Visten/Njaarke.

Skjølrlægda er særlig viktig som høstbeite/parringsland for reindriften, men det er også både sommer og vinterbeite her.

Selv om det ikke er registrert truede arter eller høgt verdisatte naturverdier i det gamle naturreservatet er det rimelig å anta at det er høge verdier knyttet til gammel skog. Fordi området allerede var vernet som naturreservat ble det, som tidligere nevnt, ikke gjort naturtypekartlegginger her under utredningsarbeidet med nasjonalparken. I 2018 ble det gjort ei sårbarhetsvurdering av enkelte områder i Skjølrlægda i forbindelse med arbeid med

besøksstrategi for nasjonalparken ([Rapport MU2018-20](#)). Sårbarhetsvurderinga inneholdt også naturtypekartlegging. Under arbeidet ble det kartlagt flere mindre viktige naturtypeområder, i hovedsak knyttet til rikmyr og rike kilder. Under kartlegginga ble det funnet to rødlistearter: gubbeskjegg og rustdoggnål, begge er kategorisert som nært trua og er tilknyttet gammel barskog.

Området ble under arbeidet med verneplan for barskog i Midt-Norge beskrevet som svært verneverdig med områder med urskogspreget, artsrik flora og en interessant dynamikk mellom gran og fjellbjørkeskog. Det er derfor rimelig å anta at det både kan være viktige naturtyper i området og ikke-registrerte rødlistearter. Det er sannsynlig at man vil finne rødlistearter i den gamle gran- og furuskogen, i tillegg til på rikbarkstrær som osp og selje. Det er også stor sannsynlighet for at det hekker rødlisteartede fugler i området. Det må derfor tas hensyn til "føre-var-prinsippet", naturmangfoldlovens § 9.

Naturmangfoldlovens § 10 sier at økosystemtilnærming og samlet belastning på et område skal vurderes. Det skal også vurderes om en dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften. I Skjølægda er det ei foreningshytte som eies av Vefsn jeger- og fiskeforening og to åpne husvær som eies av Statskog. I tillegg har Oladalens venner ei hytte som er en rekonstruksjon av hytte som ble brukt av kompani Linge under andre verdenskrig. Stiene til Fjellgården og Litlskardvatnet er skiltet og tydelige. Det er synlig sti fra Litlvasshytta til Storvatnet. Det er et delvis synlig tråkk/sti mellom Fjellgården og Sæterskardhytta, mens traseen mellom Sæterskardhytta og Litlvatnet bare er synlig enkelte steder. Traseen som brukes av Sjøbergmarsjen er rødmerka. Til tross for flere hytter, stier og tidligere kulturmark oppleves Skjølægda som et lite påvirket område. Ut over dette er det liten grad av synlig menneskelig påvirkning i området. Man kan finne spor etter hogster, og ved utløpet av Storvatnet er det rester etter en fløterdam.

Økt ferdsel kan virke negativt på enkelte naturtyper og kan forstyrre så vel vilt som tamrein. Sårbarhetsvurderinga som ble gjort av Miljøfaglig utredning viser at rundturnettet i Skjølægda tåler økt bruk, men at det evt vil være behov for klopplegging på rikmyrer dersom de indre delene av traséen får vesentlig økt bruk. Skjølægda er et av de mest attraktive turmålene i nasjonalparken. Den største friluftaktiviteten er knyttet til perioden juni-august. Vilt og tamrein er særlig sårbare for forstyrrelse i hekke- og yngletid. Ferdsele er likevel såpass lav i dag at en økning i ferdsel ikke bedømmes ha negative effekter på naturmangfoldet eller verneverdiene. Geocachene er også foreslått plassert i nærheten av det som er naturlige besøksmål i dag/steder nasjonalparkstyret allerede leder ferdsel mot.

Med dette som bakgrunn vurderes vilkårene for å gi dispensasjon etter naturmangfoldlovens § 48 som oppfylt.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken og er derfor ikke vurdert.

Arkivsaksnr: 2016/3141-8

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 15.05.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	21/25	22.05.2025

Dispensasjon fra verneforskriften i Lomsdal-Visten nasjonalpark gjerde for sau, Bønå Gård

Vedlegg:

- 1 Kart gjerde Sommarsetvika

Forvalters tilrådning

Ole Arnold Bønå gis dispensasjon fra forbudet mot inngrep i landskapet i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmedajve for gjerde i Sommarsetvika i Indre Visten, Vevelstad til bruk i sauedrift. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 1.3, bokstav d.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- Gjerdet skal følge gjeldende kartvedlegg til søknaden.
- Gammelt gjerdemateriell skal fjernes dersom det byttes ut.
- Dispensasjonen gjelder fram til 31.12.2030. Det kan søkes om videreføring.
- Dersom gjerdet ikke er i bruk skal det fjernes.

Søknaden

Opprinnelig søkte Ole Arnold Bønå i 2016 om å få gjerde inn deler av den gamle slåttemarka i Sommarsetvika for å kunne drøye utslepp av lam til fjells på våren. Gjerdet ville også kunne brukes som samlegjerde på høsten. Nasjonalparkstyret gav i sak ST 22/16 dispensasjon etter verneforskriftens § 3, punkt 1.3 bokstav d. tillatelse til oppsetting og vedlikehold av nødvendige gjeterhytter, gjerder og anlegg for reindrift og husdyrdrift.

Nå har dispensasjonen utløpt og Ole Arnold Bønå søker om fortsatt å kunne ha gjerdet stående. Drifta med sau på gården er redusert, men det er fremdeles aktuelt å bruke gjerdet til formålet som opprinnelig.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarke vaarjelmiedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

I henhold til verneforskriftens § 3, punkt 1, er landskapet vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger og gjerder. Forvaltningsmyndigheten kan likevel etter § 3, punkt 1.3, bokstav d, gi tillatelse til oppsetting og vedlikehold av nødvendige gjeterhytter, gjerder og anlegg for reindrift og husdyrdrift.

Søknaden skal videre vurderes i henhold til naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering av saken

Hjemmelsgrunnlaget for søknaden vurderes som oppfylt. I forvaltningsplanen for Lomsdal-Visten/Njaarke er det gitt retningslinjer for oppføring av nye gjerder for reindrift og husdyrbruk. Her framkommer det at gjerder og anlegg kan komme i konflikt med verneverdiene, samtidig som beiting kan ha positiv effekt for å ivareta kulturmark. Gjerding skal vurderes opp mot planer i næringa og virkning på verneverdier. Videre slår forvaltningsplanen fast at gjerder som ikke er i bruk skal fjernes.

Det har vært drift på Bønå siden 1600-tallet og dagens driver overtok gården sommeren 2011. Drifta med sau på gården er redusert siden det opprinnelig ble søkt, men det er fremdeles aktuelt å bruke gjerdet til formålet som opprinnelig.

Det framgår av naturmangfoldlovens § 8 at alle vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det.

Området Sommarsetvika/Bønnålia er godt kartlagt i forbindelse med verneplan for Lomsdal-Visten og opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra Miljøfaglig utredning, rapport 2004:3, og Naturbase.

Området består av sør- og sørvestvendte, til dels stupbratte, lier fra sjøen og opp mot fjellet. Området er dominert av rik, frodig løvskog, mye av høgstaudetype, men det

forekommer også mye lågurtskog på litt tørrere partier. I Sommarsetvika er det en (for regionen) stor forekomst av alm. Edelløvtrær forekommer også spredt ellers i området. Skogen er stedvis karakterisert som kalkskog med en frodig og artsrik karplanteflora med en rekke krevende arter. Særlig rik vegetasjon står innunder bratte berghamre med særlig gunstig lokalklima. Her er det delvis også en del rasmak/blokkmark. Det bratte daldraget opp fra Sommarsetvika har fine, frodige høgstaudeenger. Boreale løvtrær dominerer (bjørk, rogn, osp, selje), men særlig innunder brattskrenter og berghamre (varmt og rikt) er det også en hel del til alm og hassel. Treslagsfordelingen varierer mye, noen partier er dominert av bjørk, andre av osp, men stort sett står løvtrærne i blanding.

Spredt i hele området finnes rike lobarionssamfunn på stammene av de mange rikbarkstrærne (rogn, selje, alm og osp). Lokaliteten utgjør et (for regionen) usedvanlig stort område med rik skogvegetasjon. I det omsøkte området for alternativ 1 er det ikke registrert rødlista arter.

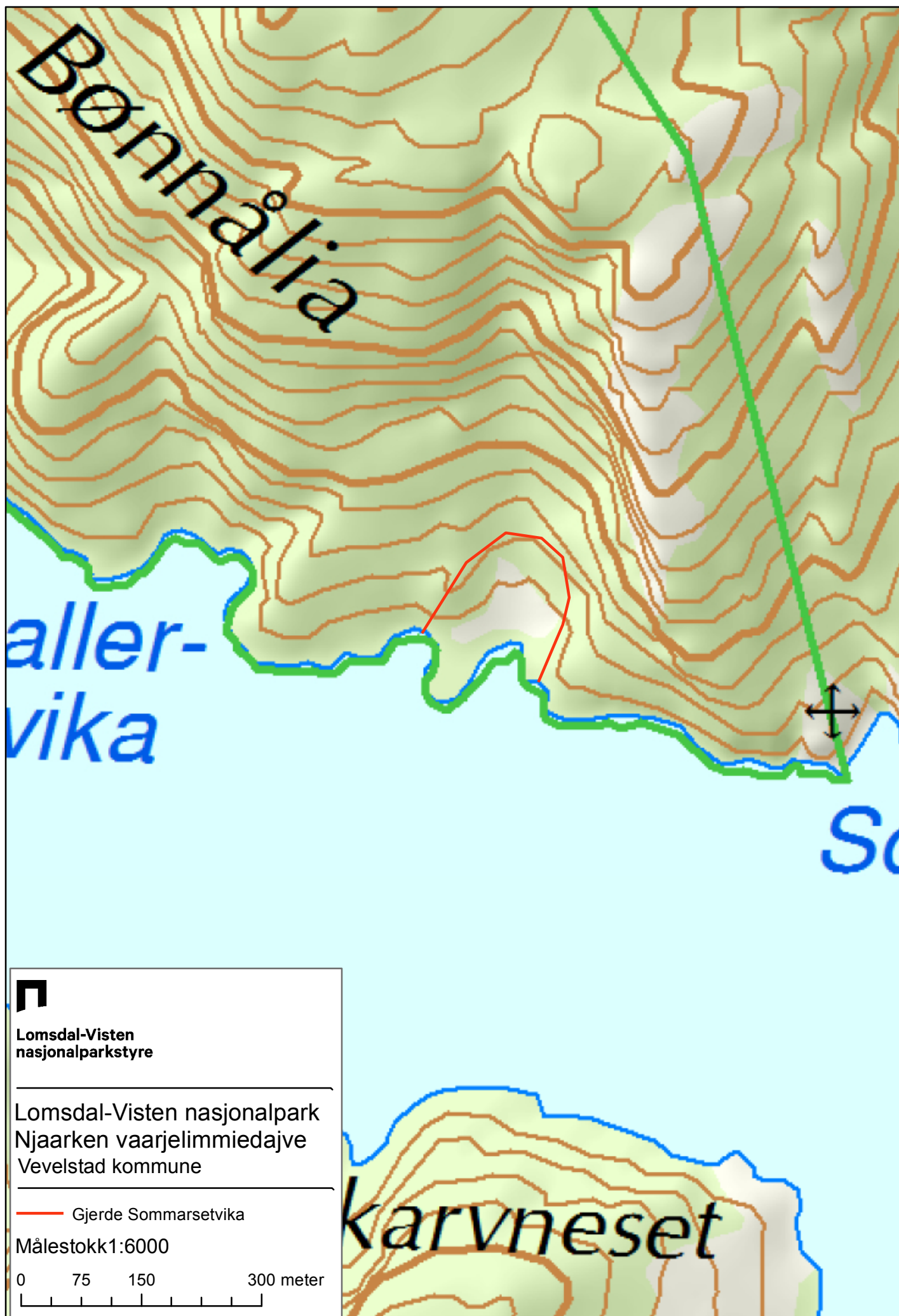
I tillegg til store verneverdier knyttet til edelløvskog er det et område med gammelt slåtteland i Sommarsetvika.

Gamle kulturmarker er generelt truet av gjengroing. Gammel kulturmark er en av de mest artsrike naturtypene vi har og om lag halvparten av våre truede og sjeldne arter er knyttet til ulike former for kulturmark. Beiting som bidrar til rydding av kulturmark er derfor positivt for bevaring av det biologiske mangfoldet. Økt beiting kan også føre til økt slitasje i et område. Nå er det omsøkte tiltaket ikke et helårsgjerde, men til bruk under våren for å utsette tidspunkt for å slippe sau på fjellbeite, samt eventuelt brukt som samlegjerde. Det bedømmes derfor som at tiltaket vil ha positiv påvirkning på naturmangfoldet i området og vil bidra til at gammel slåttemark vil holdes åpen. Det ble i sak ST 22/16 satt ei begrensing på dispensasjonen til å gjelde i fem år, slik at forvaltningen hadde mulighet til evaluere og eventuelt forandre inngjerdet område dersom det oppstår uønskede beiteskader. Etter befaring er det ikke forhold som tilsier at tiltaket bør endres, men ved færre beitedyr vil det også bli et større krattoppslag på den tidligere slåttemarka. Det foreslås derfor at dispensasjonen settes i 5 år av gangen.

Det samlede kunnskapsgrunnlaget vurderes som godt og naturmangfoldlovens § 9, «føre-var-prinsippet» kommer derfor ikke til anvendelse.

Etter naturmangfoldlovens § 10 skal økosystemtilnærming og samlet belastning på et område vurderes, om en dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften. I ytterområdene av Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve og Strauman landskapsvernområde er det flere som driver med sauedrift. Det er et samlegjerde for sau i Svenningskardet i Grane, ellers er det ingen gjerder knyttet til sauedrift, men noen samle-/merkegjerder for rein. Tidligere har området i mye større grad vært brukt til beiting, og det er store områder der det ikke lengre beites, som Skjørlegda i Vefsn og Børjedalen, Strompdalen og Lomsdalen i Brønnøy. Økt bruk av beiting er ofte ønskelig på gammel kulturmark fordi det bidrar til å opprettholde kulturlandskap og biologisk mangfold og det bedømmes derfor som at økt beite vil ha positiv verdi for naturmangfoldet.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken.

Arkivsaksnr: 2021/7424-9

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 15.05.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	22/25	22.05.2025

Gjennomgang av plan for arbeid med forvaltningsplaner.

Forvalters tilrådning

Nasjonalparkstyret tar fremlagt informasjon til orientering og justerer tidsplanen i forhold til oppstarten.

Bakgrunn og vurdering

Styret for Njaarken/Lomsdal-Visten har i dag forvaltningsansvar for Lomsdal-Visten nasjonalpark, Strauman landskapsvernområde, Sirijorda naturreservat, Stavvasselva naturreservat og Innervisten marine verneområde.

Prosjektplan ble opprinnelig godkjent i 2022, og planen var at arbeidet skulle ferdigstilles innen 2024. Arbeidet er utsatt og det ble søkt midler til forvaltningsplanarbeid i 2025.

Nasjonalparkstyret har fått midler til forvaltningsplanarbeidet slik det ble søkt om for 2025. Det er nå inngått avtale med Multiconsult om konsulentbistand til å gjøre ferdig konsept til planer, som kan sendes til høring (faglig gjennomgang).

Arbeidet med revidering av forvaltningsplan må skje i dialog med og involvere, relevante brukergrupper, og andre myndigheter. Det er spesielt viktig å involvere grunneiere, rettighetshavere og andre som kan bli direkte berørt av spesifikke retningslinjer i forvaltningsplanen.

Derfor vurderer forvalter det slik at konsulenten inviteres til å møte styret den 22. mai, slik at vi sammen får gått gjennom tidsplan og milepæler.

Tidsplan

Aktivitet	Tidspunkt	Merknad
2025		
Orientering og gjennomgang.	Vinter	SAK LOMVIS
Gjennomgang	Vår	Forvalter har gjennomgang av prosjektet med valgt konsulent.
Folkemøter	April - mai	Foreslått et møte på ytre strøk og et på indre strøk.
Møte med kommunene/RU og Administrativt kontaktutvalg	Mai – juni	
Gjennomgang av undersøkelser/innspill, befaringer, og kartlegging	Sommer	Eventuelle klargjøringer
Arbeid med bevaringsmål i NatStat	Sommer	
Planarbeid / utkast «Forvaltningsplan på nett»	Sommer/høst	
Gjennomgang av utkast med referansegruppe RU	høst	
Justering av utkast	høst	
Styrebehandling av utkast før faglig gjennomgang av MD	Høst/desembermøte	Sak LOMVIS
2026		
Faglig gjennomgang av planene 2026	Vinter 2025/26	Miljødirektoratet
Styrebehandling evt justeringer etter faglig gjennomgang	vinter	
Offentlig ettersyn (6 uker)	Vinter	
Åpne møter	Vår	
Gjennomgang av høringsuttalelser		
Møte med RU om innspill og gjennomgang av forvaltningsplaner.		
Styrebehandling og godkjenning av planutkast	høst	Sak LOMVIS
Endelig godkjenning av forvaltningsplaner		Miljødirektoratet
Endelig forvaltningsplaner til godkjenning		Sak LOMVIS

Tabell: Tidsplan for revisjon/nye av forvaltningsplan(er).

Arkivsaksnr: 2022/7279-33

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 15.05.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	23/25	22.05.2025

Statusgjennomgang av prosjekter 2025 - Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre

Forvalters tilrådning

Styret tar fremlagt informasjon til orientering.

Bakgrunn

Styret har i møtet 17. mars fordelt midler til forskjellige prosjekter for 2025. Forvalter går gjennom framdrift foreløpig.

Prosjekter:

Tiltak
Informasjonspunkt Laksvollen i Grane
Fremmede arter
Utbedring av trase ved Gåsvatnet
Tiltak prioritert i besøksstrategi
Skjøtsel av kulturmark: Fjellgården
Skjøtsel av kulturmark: Strompdal
Samisk tema i Stavassdalen
Rydding og vedlikehold av stier i samsvar med plan
<i>Sikringstiltak bru over Titingselfva, Brønnøy</i>
Helikoptertransport
Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging.
<i>Informasjon, jfr besøksstrategi, impl merkevare</i>

Arkivsaksnr: 2024/8467-3

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 14.05.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	24/25	22.05.2025

Informasjonspunkt på Laksvollen i Grane.

Forvalters tilrådning

Nasjonalparkstyret tar fremlagt informasjon til orientering.

Bakgrunn

Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre har siden 2022 vært involvert i prosjektet om informasjonspunkt i Grane kommune. Punktet er lokalisert på Laksvollen like sør for Trofors sentrum i forbindelse med ny E6 i Svenningdal. Prosjektet er et avtalt samarbeid mellom Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre, Børgefjell nasjonalparkstyre og Grane kommune.

I tråd med besøksstrategien har nasjonalparkstyret i 2025 søkt og fått innvilget midler fra Miljødirektoratet, kr 1.360.000,- Dette skal finansiere tavler, plakater, design, benker og flagg samt opparbeiding av deler av området. Det er også gjort tjenestekjøp med Grane kommune i 2024.

Forvalter har sammen med forvalter i Børgefjell og Grane kommune jobbet med innhold på plakatene i løpet av vinter/vår 2025. Forvalter presenterer foreløpig innhold for nasjonalparkstyret i møtet.

ST 25/25 Eventuelt